

**ỦY BAN NHÂN DÂN
TỈNH KON TUM**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: /UBND-NNTN

Kon Tum, ngày tháng 12 năm 2023

Về việc trả lời nội dung
chất vấn của đại biểu
Hội đồng nhân dân tỉnh

Kính gửi:

- Thường trực Hội đồng nhân dân tỉnh;
- Đại biểu Nguyễn Xuân Khánh, Tổ đại biểu Hội đồng nhân dân tỉnh tại huyện Ia H'Drai.

Sau khi nghiên cứu nội dung chất vấn của đại biểu Nguyễn Xuân Khánh, Tổ đại biểu Hội đồng nhân dân tỉnh tại huyện Ia H'Drai liên quan đến vấn đề xây dựng nông thôn mới trên địa bàn tỉnh; với vai trò Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh phụ trách lĩnh vực, tôi xin được báo cáo như sau:

1. Nội dung chất vấn của đại biểu: Đến nay trên toàn tỉnh đã có 42 xã đạt chuẩn nông thôn mới, trong đó nhiều xã đã được công nhận từ những năm 2015, 2016, 2017 (*như các xã Đoàn Kết, Hòa Bình, Ia Chim của thành phố Kon Tum; xã Diên Bình, Tân Cảnh của huyện Đăk Tô; Sa Sơn của huyện Sa Thầy; xã Đăk Nông xã Đăk Kan của huyện Ngọc Hồi, xã Đăk La của huyện Đăk Hà...*), đến nay đã được 06-08 năm. Đáng ra sau vài ba năm có thể phấn đấu đạt xã nông thôn mới nâng cao, nhưng có xã còn khó khăn, vất vả hơn các xã mới đạt nông thôn mới. Theo đồng chí nguyên nhân do đâu? chính quyền cấp nào và sở ngành nào phải chịu trách nhiệm về vấn đề này?

2. Về nội dung này, xin phép được trả lời như sau:

Xây dựng nông thôn mới của tỉnh trong thời gian qua đã được Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân tỉnh, Ủy ban nhân dân tỉnh chỉ đạo rất quyết liệt, Ủy ban nhân dân tỉnh đã ban hành Kế hoạch, chỉ thị để chỉ đạo các sở, ngành, các huyện, thành phố tập trung triển khai thực hiện kế hoạch xây dựng nông thôn mới tại địa phương. Ủy ban nhân dân tỉnh xác định xây dựng nông thôn mới là một quá trình liên tục, có điểm khởi đầu nhưng không có điểm kết thúc, được công nhận đạt chuẩn nông thôn mới chỉ là mục tiêu đạt được ban đầu, nhiệm vụ quan trọng là phải nâng cao đời sống của người dân trên địa bàn tỉnh.

Kết quả xây dựng nông thôn mới trên địa bàn tỉnh đã đạt được một số kết quả nhất định, bộ mặt nông thôn đã có nhiều khởi sắc, đời sống người dân ngày càng được nâng cao, đến nay toàn tỉnh đã có 42 xã đạt chuẩn nông thôn mới, trong đó có 04 xã nông thôn mới nâng cao (*xã Hà Môn, Đăk Mar huyện Đăk Hà, xã Sa Nhơn huyện Sa Thầy, xã Tân Lập huyện Kon Rẫy*) và 01 xã nông thôn mới kiểu mẫu (*xã Tân Lập huyện Kon Rẫy*); dự kiến đến cuối năm 2023 toàn tỉnh sẽ có thêm 06 xã đạt chuẩn nông thôn mới (nâng tổng số xã đạt chuẩn lên 48 xã), 03 xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao (nâng tổng số xã đạt nông thôn mới nâng

cao lên 07 xã), số tiêu chí đạt chuẩn bình quân là 15,51 tiêu chí/xã. Như vậy đạt chỉ tiêu kế hoạch năm 2023 đã đề ra.

Hiện nay có một số xã đã được công nhận đạt chuẩn trong giai đoạn 2015 - 2020¹, qua theo dõi, rà soát tình hình phát triển kinh tế - xã hội, và đời sống người dân tại các xã này vẫn đảm bảo tiêu chí xã nông thôn mới giai đoạn 2021 – 2025 (*thể hiện rõ nhất ở tiêu chí thu nhập và hộ nghèo: theo điều tra năm 2023 tỷ lệ hộ nghèo năm 2023 của xã Đoàn Kết là 0,52%, xã Ia Chim là 0,71%, xã Hòa Bình là 1,84%, xã Đăk Kan là 1,84%, xã Đăk Nông là 2,46%, xã Tân Cảnh 2,88%...), trong khi các xã mới đạt chuẩn năm 2022 có tỷ lệ hộ nghèo vẫn còn cao như xã Ngok Wang 6,01%, Đăk Ui 4,45%, Sa Loong 4,82%...).*

Tuy nhiên, hiện nay tại các xã này vẫn có một số tiêu chí chưa đảm bảo duy trì đạt chuẩn theo bộ tiêu chí mới giai đoạn 2021 - 2025 (*như: số 5 về Trường học, số 8 về Thông tin và Truyền thông, số 13 về Tổ chức sản xuất và phát triển kinh tế nông thôn, số 15 về Y tế...).*

*** Về nguyên nhân dẫn đến tình trạng các xã đã đạt chuẩn nông thôn mới nhưng vẫn còn khó khăn là do các nguyên nhân chính:**

- Công tác lãnh đạo, chỉ đạo triển khai thực hiện xây dựng nông thôn mới của một số cấp chính quyền địa phương trực tiếp tại cơ sở chưa thực sự quyết liệt, hiệu chưa cao.

- Bộ tiêu chí mới giai đoạn 2021 - 2025 **có mức chuẩn cao hơn, nhiều chỉ tiêu hơn** (*giai đoạn trước có 19 tiêu chí, 39 chỉ tiêu, ở giai đoạn 2021-2025 cũng với 19 tiêu chí nhưng 57 chỉ tiêu; mức đạt chuẩn tiêu chí đều cao hơn, như: Tỷ lệ người dân tham gia Bảo hiểm y tế tăng từ 75% lên 85%; tỷ lệ giải quyết thủ tục hành chính bằng hình thức trực tuyến tại xã tối thiểu 30%, tỷ lệ hộ gia đình sử dụng nước sạch từ công trình cấp nước tập trung tối thiểu 30%...; tỷ lệ đường giao thông được cứng hóa đạt chuẩn tăng từ 70% lên 85%, tỷ lệ trường học đạt chuẩn quốc gia mức độ 1 tăng từ 70% lên 100% (trong đó có ít nhất 01 trường học đạt chuẩn quốc gia mức độ 2...).*) Hầu hết các nội dung trên đều cần có nguồn kinh phí để đầu tư thực hiện, do đó dẫn đến tình trạng một số xã chưa duy trì đạt chuẩn 19/19 tiêu chí theo bộ tiêu chí mới².

¹ Xã Đoàn Kết công nhận năm 2014, xã Hòa Bình công nhận năm 2015, xã Ia Chim công nhận năm 2015, xã Đăk La công nhận năm 2015, xã Sa Sơn công nhận năm 2015, xã Diên Bình công nhận năm 2015, xã Tân Cảnh công nhận năm 2015, xã Đăk Nông công nhận năm 2016 và xã Đăk Kan công nhận năm 2016.

² Xã Đăk La có 1/19 TC không duy trì đạt chuẩn (Số 1 về quy hoạch); xã Đăk Nông có 02/19 TC không đạt chuẩn (gồm: số 1 về quy hoạch và số 15 về y tế); xã Đăk Kan vẫn duy trì đạt chuẩn 19/19 TC; xã Sa Sơn có 04 tiêu chí không đạt (gồm: số 1 về quy hoạch, số 8 về truyền thông thông tin, số 9 về nhà ở dân cư, số 11 về nghèo đa chiều); xã Diên Bình có 03 tiêu chí 01 đạt (gồm: số 1 về quy hoạch, số 8 về truyền thông thông tin, số 11 về nghèo đa chiều); xã Tân Cảnh có 04 tiêu chí không đạt (gồm: số 1 về quy hoạch, số 8 về truyền thông thông tin, số 12 về lao động nông thôn, số 15 về y tế); xã Đoàn Kết có 04 tiêu chí không đạt (gồm: số 1 về quy hoạch, số 2 về giao thông, số 8 về truyền thông thông tin, số 19 về quốc phòng và an ninh); Xã Ia Chim có 06 tiêu chí không đạt (gồm: số 1 về quy hoạch, số 2 về giao thông, số 5 về trường học, số 8 về truyền thông thông tin, số 15 về y tế và số 19 về quốc phòng và an ninh); xã Hòa Bình có 07 tiêu chí không đạt (gồm: số 1 về quy hoạch, số 2 về giao thông, số 5 về trường học, số 6 về cơ sở vật chất văn hóa, số 8 về truyền thông thông tin, số 13 về tổ chức sản xuất và phát triển kinh tế nông thôn và số về y tế).

- Việc duy trì và nâng cao chất lượng các tiêu chí phải **có nguồn lực** để tiếp tục đầu tư xây dựng, tuy nhiên điều kiện kinh tế của địa phương đang còn gặp nhiều khó khăn (do ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19, hụt thu ngân sách...), nguồn vốn đầu tư của Trung ương (từ các Chương trình mục tiêu quốc gia) chủ yếu tập trung đầu tư vào các xã đặc biệt khó khăn và các xã phấn đấu đạt chuẩn nông thôn mới, xây dựng huyện nông thôn mới, xây dựng thôn làng nông thôn mới. Do đó việc huy động nguồn lực để đầu tư duy trì và nâng cao chất lượng các tiêu chí và phấn đấu đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao còn gặp nhiều khó khăn.

- Trong xây dựng nông thôn mới nâng cao, có một số tiêu chí chưa phù hợp và khó thực hiện trong giai đoạn hiện nay dẫn đến một số xã khó thực hiện đạt chuẩn tiêu chí nâng cao (như: quy định phải có ít nhất 30 hộ dân sử dụng nước sạch từ công trình cấp nước tập trung, trong khi phần lớn các xã đều chưa có công trình cấp nước tập trung; ít nhất 5% người chết phải được hỏa táng, 40% người dân tham gia và sử dụng ứng dụng khám chữa bệnh từ xa; 70% dân số có số khám chữa bệnh điện tử...). Hiện đang được Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đề nghị Thủ tướng Chính phủ xem xét, điều chỉnh.

- Trong xây dựng nông thôn mới, người dân và cộng đồng dân cư đóng vai trò chủ thể, quyết định thành công trong xây dựng nông thôn mới; tuy nhiên, ở một số địa phương người dân vẫn chưa thật sự tích cực tham gia phong trào thi đua trong xây dựng nông thôn mới, các tiêu chí như xóa nhà tạm, bảo hiểm y tế người dân vẫn còn trông chờ nguồn lực hỗ trợ từ nhà nước.

*** Về trách nhiệm dẫn đến còn hạn chế, khó khăn:**

Với thực trạng một số xã đã được công nhận đạt chuẩn nông thôn mới, nhưng đến thời điểm hiện nay có một số tiêu chí chưa đảm bảo theo quy định mới, thì: (1) trách nhiệm trước hết của Ủy ban nhân dân tỉnh trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo các sở ngành, địa phương thực hiện các giải pháp để duy trì các tiêu chí nông thôn mới...; (2) trách nhiệm của các sở ngành được phân công phụ trách các tiêu chí trong công tác theo dõi, hướng dẫn, kiểm tra, giám sát các địa phương triển khai thực hiện; và (3) trách nhiệm trực tiếp của Ủy ban nhân dân huyện, cấp xã trong việc xây dựng kế hoạch, tổ chức triển khai thực hiện các giải pháp để đạt được các tiêu chí, mục tiêu nông thôn mới tại địa bàn.

Lý do: Sau khi đạt chuẩn, cấp xã phải triển khai xây dựng kế hoạch để tiếp tục duy trì và nâng cao chất lượng các tiêu chí; hằng năm phải rà soát, đánh giá đạt chuẩn các tiêu chí để có kế hoạch triển khai thực hiện; thường xuyên tuyên truyền vận động và tiếp tục phát động các phong trào thi đua xây dựng nông thôn mới trong cộng đồng dân cư và từng mỗi người dân; bên cạnh đó cấp huyện cần phải có trách nhiệm chỉ đạo, hỗ trợ và giám sát tình hình thực hiện tại cơ sở để kịp thời phát hiện và có giải pháp tháo gỡ khó khăn, cũng như chủ động trong việc huy động, lồng ghép các nguồn lực để hỗ trợ thực hiện đảm bảo theo mục tiêu đề ra.

Tiếp thu ý kiến của đại biểu, Ủy ban nhân dân tỉnh sẽ tiếp tục khẩn trương, tích cực quan tâm, đôn đốc chỉ đạo các đơn vị, địa phương tăng cường các giải pháp nhằm duy trì và nâng cao chất lượng các tiêu chí một cách bền vững, phấn đấu xây dựng xã nông thôn mới nâng cao đảm bảo đúng theo quan điểm chỉ đạo của Trung ương, cũng như vấn đề quan tâm của đại biểu, **trong đó tập trung một số giải pháp chính như sau:**

(1) Tăng cường vai trò, trách nhiệm của cấp ủy, chính quyền địa phương và người đứng đầu; tổ chức triển khai thực hiện quyết liệt các chỉ đạo của Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân tỉnh, kế hoạch, chỉ thị của Ủy ban nhân dân tỉnh và sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị trong xây dựng nông thôn mới.

(2) Các huyện, thành phố tập trung triển khai thực hiện có hiệu quả các giải pháp về huy động nguồn lực trong xây dựng nông thôn mới; đặc biệt là lồng ghép thực hiện các Chương trình mục tiêu quốc gia và các Chương trình, dự án khác đang đầu tư trên địa bàn, chủ động bố trí ngân sách địa phương, huy động nguồn xã hội hóa để hỗ trợ người dân phát triển sản xuất, xóa nhà tạm, giảm nghèo..., phấn đấu hoàn thành mục tiêu xây dựng nông thôn mới đã đề ra.

(3) Các sở, ban, ngành và Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố thực hiện thẩm tra, thẩm định các xã cần đảm bảo đáp ứng đầy đủ các yêu cầu của Bộ tiêu chí và chất lượng đạt chuẩn; chịu trách nhiệm về kết quả thẩm tra, thẩm định và công nhận các xã đạt chuẩn nông thôn mới, nông thôn mới nâng cao, nông thôn mới kiểu mẫu; tránh tình trạng nợ tiêu chí hoặc thiếu các chỉ tiêu trong Bộ tiêu chí; chỉ xem xét, tổ chức thẩm tra, thẩm định và công nhận đối với các địa phương đã đáp ứng đầy đủ các yêu cầu về điều kiện, mức đạt chuẩn các tiêu chí nông thôn mới theo quy định.

Trên đây là nội dung trả lời chất vấn của đại biểu Nguyễn Xuân Khánh, Tổ đại biểu Hội đồng nhân dân tỉnh tại huyện Ia H'Drai tại kỳ họp thứ 6, Hội đồng nhân dân tỉnh; xin gửi nội dung trả lời đến Thường trực Hội đồng nhân dân tỉnh và đại biểu Hội đồng nhân dân tỉnh để biết, theo dõi./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Chủ tịch, các PCT UBND tỉnh;
- Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn;
- Văn phòng Đoàn ĐBQH & HĐND tỉnh;
- Văn phòng UBND tỉnh: CVP, các PCVP;
- Lưu: VT, KTTH. NNTN._{NLTA}.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Nguyễn Hữu Tháp